

RABBI Y. FRIEDMAN

12 New Hall Ave Salford

Manchester M7 4JU

ב"ה

ישראל פרידמן

רב קלויז טשארטקוב

מנשסטר

ערב ר"ח אייר, י"ד למב"י

כתב בפרשת השבוע דכאשר אדם מוצא על בשרו איזה סימן של צרעת "והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים" וכו'. ומצינו בפסוק זה חידוש שיכול להיות לחיזוק גדול לנו במצבנו הנכוחי. והוא מבואר בהקדם בקשת דוד המלך ע"ה (מדרש תהלים א, ח) שביקש "שהעוסק בתהלים יהיה חשוב לפני הקב"ה כעוסק בנגעים ואהלות". ושאלו המפרשים שתמוה הדבר שהאומר תהלים יקבל שכר שוה כמי שמתייגע במקצועות הקשים בתורה?

ואמר בזה הרה"ק ר' דוד מטאלנא זצ"ל (הובא בספר ילקוט מאורי אור) והגאון בעל אור שמח זצ"ל (הובא בשמו בספר אלף כתב) שהכוונה על פי מה שמצינו בהלכות נגעים שהעיקר תלוי באמירתו של הכהן כדכתיב "והובא אל אהרן הכהן" ואמרו חז"ל (בתו"כ) שאין טומאה וטהרה אלא מפי כהן, "הא כיצד חכם שבישראל רואה את הנגעים ואומר לכהן אע"פ שהוא שוטה, אמור טמא והוא אמר טמא, אמור טהור והוא טהור".

הרי גם כשהכהן אינו יודע מה שאומר, אמירתו עושה ופועלת הטומאה והטהרה, וזהו מה שביקש דוד המלך ע"ה, כשיבא יהודי יהיה מי שיהיה, וישפוך שיחו באמירת תהלים, אף שאינו מבין מה שאומר ואינו יודע לכוון הכוונות הקדושות והגבוהות שכיוון דוד המלך ע"ה בעת חיבורו את ספר תהלים, עכ"ז יהיה חשוב לפני הקב"ה כעוסק בנגעים ואהלות, ויעשו דבריו פעולה למעלה שיתעורר עליו רחמי שמים להוושע בכל משאלות לבו לטובה!

ויסוד זה גם נוגע לדיני אהלות, והוא כי המת מטמא באוהל אפילו בשגגה ובאונס, והיינו שאפילו אם טעה ושגה ונכנס באוהל המת כי לא ידע שנמצא שם מת, אפילו הכי המת מטמא אותו וכמפורש בתורה גבי נזיר שנטמא (במדבר ו ט) "וכי ימות מת עליו בפתע פתאום וטמא ראש נזרו" ופירש רש"י "פתע זה אונס, פתאום זה שוגג". וכן מדה טובה מרובה, שמי שאומר תהלים, הגם שחסר לו הכוונה השלימה, נחשב כאילו התפלל תפלה שלימה.

וזה לנו לחיזוק גדול שאע"פ שחסר לנו תפלה בציבור ואין אנו יכולים להתפלל באותה התעוררות כמו שאנו רגילים בתפלה ברוב עם, עכ"ז אמירת פסוקי שירי דוד המלך נחשבת לפני כסא הכבוד הגם שנחסר לנו הכוונה השלימה. ובזה יש לבאר מה שאנו משבחים בתפלת 'ברוך שאמר' שאנו אומרים "ובשירי דוד עבדך נהללך ונשבחך ונפארך" וכו', וכתב רבינו הב"ח (או"ח ס' נג) "בספר תולעת יעקב (סוד פסוקי דזמרה יא.) כתב וזה לשונו וראיתי באור זרוע כי שבח זה תקנוהו אנשי כנסת הגדולה על פי פתקא שנפל מן השמים ומצאוהו כתוב בה".

הרי שמן השמים הסכימו "ובשירי דוד עבדך דייקא, נהללך ונשבחך ונפארך" וכו' דאפילו אם האומר תהלים נחסר לו הכוונה, הכל מתקבל באהבה בשמים, וזהו הקדמתנו לפסוקי דזמרה, שהקב"ה שש ושמח לשמוע תפלת בניו גם כשאנו יכול להתפלל כהוגן ובכוונה שלימה.

וכזה כתב גם בספר חסידים (ס' יח): "בוראינו אשר הוא בוחן לבות אינו שואל כי אם לב האדם אשר יהיה תמים עמו, ולכן אם אינו יודע לדבר כענין מעלה עליו כאלו אמר יפה. וכן אותם הקוראים פסוקי דזמרה בקול רם ונעים ואינם יודעים הפסוקים ואומרים בטעות, תפלתם וזמירותם מתקבל כריח הניחוח וגם הקב"ה שמח עליו שמחה גדולה ואומר כמה הוא מזמר לפני לפי דעתו ועל זה נאמר 'ודגלו עלי אהבה'". עכ"ל.

ואכן אנחנו צריכים לדעת ולהכיר שעל ידי תפלה יש לנו הכח לשנות מה שנגזר כבר והקב"ה שומע תפלת כל פה, וקרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראו באמת. במדרש רבה (שמות, כא, ד) איתא: "בשר ודם אם בא עני לומר דבר לפניו, אינו שומע הימנו אם בא עשיר לומר דבר מיד הוא שומע ומקבלו, אבל הקב"ה אינו כן אלא הכל שוים לפניו הנשים והעבדים והעניים והעשירים, תדע לך שהרי משה רבן של כל הנביאים כתוב בו מה שכתוב בעני. במשה כתוב תפלה למשה איש האלוקים ובעני כתוב תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו. זו תפלה וזו תפלה, להודיעך שהכל שוים בתפלה לפני המקום".

וכן סיפר אדמו"ר רבי ישראל מטשארטקוב זצ"ל, שאשה אחת הצילה אותו ממיתה, שבצעקתה פעלה בשמים והוא ניצל. בצעירותו הוא היה חולה מסוכן והרופאים כבר התייאשו ממנו, ורבתה תאניה ואניה בהיכל קדשו, וכשנכנס אביו אדמו"ר הזקן רבי דוד משה זצ"ל לבקרו, עמדו כל המקורבים בעינים צופיות לשמוע ממנו מלה של חזק ועידוד. ושמעו מפה קדשו רק את הדברים האלו: "רבש"ע אני איני אומר לך שום דעה, והישר בעיניך תעשה!"

כמובן שלשמוע דיבורים האלו ירד כמהלומה על ראשי השומעים. ואז ניצבה אשה אחת שהיתה באותו מעמד והרימה קולה ואמרה: "רבונו של עולם! אפילו פוניע נעמט נישט קיין בן יחיד!". (כי בשעת הגזירה, שלקחו מבני ישראל לצבא הרוסי, נמנעו החוטפים מלקחת בן יחיד להוריו, ולזה אמרה,

שאפילו פוניע - הקיסר הרוסי ימ"ש - אינו לוקח בן יחיד. והרה"ק רבי ישראל היה בן יחיד לאביו הק'. וקריאה זו עשתה רושם למעלה, ועי"ז נתרפא ברפואה שלימה.

וכמו שיכולים לפעול בתפלה אפילו אם מבין לאשורו כוונת כל התפלה, כן הדברים אמורים לגבי לימוד התורה. בשנים כתיקונם, ראש חודש אייר היא היום שמתחיל "הזמן החדש", בו חוזרים הבחורים לישיבה והאברכים לכולל, אבל השנה כולנו כלואים ונסגרים בבית, והרבה דואגים איזה זמן יהיה לי כאשר אסור לנו להסתובב בין אחרים, וחסר לנו לימוד התורה בחבורה ובדיבוק חברים ואי אפשר לי לקיים "והיו עיניך רואות את מוריך" והלא כבר הזהירו לנו חז"ל (מכות י). על גודל המכשול של מי שלומד לבד בלי חברותה, שיכול לטעות בהבנת הדברים ואין מי שיעמיד אותו על טעותו.

אמנם במדרש רבה איתא (שה"ש פר' ב אות ב) "שלמה אומר (שיר השירים ב) הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה. אמר ר' יששכר אומר ודגלו עלי אהבה **אפילו אדם יושב ועוסק בתורה ומדלג מהלכה להלכה ומפסוק לפסוק אמר הקב"ה חביב הוא עלי ודלגו עלי אהבה**". ועוד דרשו "ר' יונה אמר שני חברים שעוסקין בדברי הלכה, זה אומר בית אב של הלכה וזה אינו אומר בית אב של הלכה, אמר הקב"ה ודגלו עלי אהבה (וביאר בפירושו מתנות כהונה: "דבריו ערבין וחביבין עלי אע"פ שלא כיוון את ההלכה").

ואכן בזמן כזה קשה מאוד ללמוד בדעה צלולה, וכהעיד רבינו חיים זצ"ל אח המהר"ל מפראג על עצמו בהקדמת ספרו ספר החיים וז"ל "חסדי ה' ותהילותיו אזכיר כעל כל טוב אשר גמלני ברחמי וברוב חסדיו אשר פדה ממות נפשי כי עלה אז המות בחלוני ביתי במגפה בר מנן, ונשארתי אז אני ובניי בתוך ההפיכה הגדולה ההיא ודלתי ביתי סגרו בעדי כמעט שני חדשים מאין יוצא ובא. כתרוני אז תלאות הזמן ודאגותיו ואם אמרתי להשים נפשי בכפי ולהמלט קרית ספר אשר היא כתריס בפני הפורענות ומקלט בפני מלאך המות, לא נתנני אז עכירות ענני הדאגות לשאוף רוח ולהשתעשע בשעשוע ההויות אבי ורבא ולירד לעומקא דהילכתא, כי שמעתתא בעי צילותא כיומא דאיסתנא, ולישב גם כן בטל מדברי תורה חלילה כי היא חיינו ואורך ימינו, ובין כך ובין כך לבי היה שוכב בלב ים התלאות מפני אימת חרדת המות".

וממשיך עוד רבינו חיים שאז עלה בדעתו לחבר ספרו הנ"ל ספר החיים על עניני אגדה וז"ל "התורה כי כמו שזריחת אור הזמן והצלחתו הזורח עלי אהלו של אדם הוא היומא דאיסתנא שזכרו רבותינו זכרונם לברכה בדבריהם (מגילה כח): והוא המרחיב דעתו של אדם ונותן לו לב נכון לירד לעומקא דהילכתא. כך הזמן המיוחד ללימוד האגדה הוא יומא דעיבא ואיד העולה על רוחו של אדם מתוך דאגת הזמן ויגונו בעננו ענן עכירות מחשבות האדם, שאז אין טוב רק שימשך לבבו אל דברי האגדה במקום הדאגה כי אותיות דין כדין".

והנה ימי ספירת העומר היא הזמן שאנו צריכים להתכונן בלימוד התורה ביתר שאת לקראת חג קבלת התורה, וצריכים לדעת דאע"פ שהשנה א"א לנו ללמוד בהתעמקות ובחבורה ודיבוק חברים ובחברות כסדר הרגיל, עכ"ז אל יפול לבנו שאבדה תקותינו ח"ו, דמסופר מהרה"ק ר' זאב מסטריקוב זי"ע שאמר פעם אחת בליל שבועות שעכשיו שגמרנו מצות ספירת העומר, אפילו אם לא זכינו למדריגת "לטרינו ולקדשינו" בכל כוונותיה ודקדוקיה כדבעי, עכ"ז בטוח הוא שלא ישוב הקב"ה אותנו ריקם ויש לו סימן על זה מהפסוק (שיר השירים ב ד) "ודגלו עלי אהבה", ודגלו בגימטריא מ"ט כמספר הספירה, ודרשו חז"ל "אפילו אדם יושב ועוסק בתורה ומדלג מהלכה להלכה ומפסוק לפסוק אמר הקב"ה חביב הוא עלי ודלגו עלי אהבה". הרי שאפילו מי שלא זכה לעשות הכל כתיקונו, אבל אם עושה לפי מיטב יכולתו בתמימות, הדברים מתקבלים כריח ניחוח אע"פ שהוא מדלג בתפלתו ובתורתו.

ידידכם ישראל פרידמן